

۱۶ زندگی ایران جام‌جنگ

تکمیلی

چرا این همه تعلل کردیم؟

بحث ضرورت مرمت و رسیدگی به طاق کسری به دو سه سال اخیر مربوط نمی‌شود و از بیش از یک دهه پیش مطرح بوده است. نکته این‌که ابتدا این متولیان میراث فرهنگی عراق بودند که برای نجات این بنای ارزشمند و جهانی از ایران کمک خواستند. به دنبال این درخواست، محمد حسن محب‌علی، مدیر وقت دفتر ابنیه و بافت‌های تاریخی کشور، در ۱۳ آذر ۱۳۸۳ با اشاره به گزارش‌هایی که از ایجاد ترک در طاق کسری در اردیبهشت همان سال منتشر شده بود، از اعلام آمادگی کارشناسان سازمان وقت میراث در همان زمان خبر داد. با این همه اتفاقی نیفتاد تا آبان ۱۳۹۲ که رئیس انجمن علمی باستان‌شناسی ایران به محمدعلی نجفی، رئیس وقت سازمان وقت میراث فرهنگی پیشنهاد داد مدیران میراث فرهنگی کشور به آثار فرهنگی و تمدنی باشکوه ایران قدیم به خصوص عراق و طاق کسری توجه ویژه ای داشته باشند.

با این همه اتفاقی باز نیفتاد تا ۵ سال بعد یعنی ۲۲ بهمن ۱۳۹۷ که عبدالامیر الحمدانی، وزیر فرهنگ و گردشگری عراق در سفر یک‌روزه به ایران و در دیدار با علی‌اصغر مونسان، رئیس وقت سازمان میراث فرهنگی به‌صورت جداگانه برای نجات ایوان مدائن از ایران کمک خواست.

در همان دیدار، مونسان اعلام آمادگی کرد اما باز هم اتفاقی نیفتاد تا ۱۶ اسفند ۱۳۹۷ که شبکه سومریه اعلام کرد شب گذشته (۱۶ اسفند) بخش‌هایی از ایوان کسری فروریخت و از سوی دیگر هر لحظه امکان دارد کل بنا فرو بریزد. درخواست‌ها دوباره تکرار شد، تا اول تیر سال گذشته ولی تیموری، معاون سابق گردشگری در نشست با هیات عراقی و معاون گردشگری اعلام کرد: ایران برای مرمت این آثار باستانی قبلا هم اعلام آمادگی کرده بود اما شرط آن، تأمین هزینه‌های متخصصان ایرانی از سوی عراق است.

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بحث مرمت و بازسازی طاق کسری از یکی دو دهه پیش مطرح شده بود با این حال آنقدر پشت گوش انداخته شد تا در نهایت امسال از سوی عراق به یک شرکت بین‌المللی غیرایرانی سپرده شد

تشریح تلاش ایران برای بازیابی گردشگری در زمان پساکرونا

نماینده جمهوری اسلامی ایران در نشست کمیته‌های تخصصی مجمع عمومی سازمان جهانی گردشگری به تشریح اهم اقدامات انجام‌گرفته به‌منظور بازیابی گردشگری در ایام پساکرونا و سایر اقدامات تخصصی درخصوص توسعه گردشگری کشور پرداخت.
سعیده نظری، رئیس گروه همکاری‌های تخصصی بین‌المللی معاونت

گردشگری که همراه علی‌اصغر شالابیان، معاون گردشگری کشور برای حضور در مجمع عمومی سازمان جهانی گردشگری به کشور اسپانیا سفر کرده در نشست مربوط به کمیته‌های تخصصی این رویداد در حاشیه بیست‌و‌چهارمین نشست مجمع عمومی سازمان جهانی گردشگری شرکت کرد. او در نشست کمیته‌های تخصصی

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

ازجمله کمیته آموزش آنلاین، کمیته تدوین کد بین‌المللی حمایت از گردشگران ICPT و کمیته مجموعه اعضای وابسته حضور یافت و نقطه‌نظرات جمهوری اسلامی ایران و تلاش کشورمان در این مباحث به‌خصوص به‌روزرسانی و بازنگری عناوین و سرفصل‌های آموزشی گردشگری را ارائه کرد./جام‌چم‌دیلی

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

گسترده‌ای هم در رسانه‌های عراقی داشت، عبدالامیر الحمدانی، وزیر وقت فرهنگ و گردشگری عراق از طاق بازدید کرد و سپس دستور انجام یک بررسی مطالعاتی با همکاری دانشگاه بغداد و مرمت و رسیدگی به وضعیت بنا را صادر کرد. البته در گزارش مذکور آمده بود که تخریب یاد شده مربوط به بخش‌های اصلی و باستانی طاق کسری نبوده، بلکه همان بخشی بوده که اخیرا از سوی یک شرکت از کشور چک آجرچینی شده بود. آن‌طور که گفته شده این شرکت با آجر و سیمان بنا را مرمت می‌کند که همین امر باعث سنگینی طاق بنا و ریزش بخش‌هایی از آن در روزهای پایان سال ۹۷ می‌شود.

موج درخواست ایرانیان

پس از آن بود که موجی از درخواست‌ها برای مرمت ایوان مدائن از سوی ایرانیان هم در رسانه‌ها و فضای مجازی کشورمان به راه افتاد و درخواست پشت درخواست که مسؤولان ایرانی قدم پیش بگذارند و به مسؤولان عراقی ندادهند که ما آماده همکاری در این زمینه هستیم. درخواست ایرانیان بی‌پاسخ نماند و علی‌اصغر مونسان، وزیر وقت میراث فرهنگی کشورمان اواخر دی ماه ۹۹ از مسئولان سازمان برنامه و بودجه برای مرمت و بازسازی طاق کسری خبر داد. مونسان گفت، به دلیل اهمیت تاریخی این اثر باستانی با آقای نوبخت در دولت صحبت‌هایی انجام و موافقت ایشان برای پرداخت هزینه مرمت اعلام و قرار شد پس از برآوردهای مالی، سازمان سازمان برنامه و بودجه اعتبارهایی برای احیا و مرمت این اثر تاریخی در نظر بگیرد و در اختیار وزارت میراث فرهنگی قرار دهد. وزیر میراث این را هم گفت که کارشناسان میراث فرهنگی ایران به محض تحقق اعتبار (که چیزی حدود ۶۰۰ هزار دلار برآورد می‌شود) با سازمان‌های هم‌تایان عراقی به محوطه طاق کسری اعزام و عملیات بازسازی و احیای این اثر آغاز می‌کنند.

از آن‌سو حجت‌الاسلام غلامرضا ابادری، راپزن فرهنگی ایران در عراق نیز به ایرنا گفته بود که دولت عراق تمایل دارد ایران مرمت طاق کسری را انجام دهد چون این بنا به‌طور مستقیم با تاریخ و فرهنگ ایران در ارتباط است و عراق نمی‌خواهد سازه‌هایی در عراقی ازجمله وزیر فرهنگ عراق و وزارت میراث فرهنگی ایران در میان گذاشته شده بود اما همچ‌یک از طرفین جدیت کافی برای رسیدگی به این نماد

بازدید از آن، دستور رسیدگی و مرمت را صادر کرد. از این ماجرا حدود سه سال می‌گذرد و در این فاصله یعنی در دی ماه سال گذشته بخش دیگری از این بنای ۲۰۰۰ ساله فرو ریخت. سست شدن و فروریزی تدریجی ایوان (در غیاب رسیدگی عراقی‌ها) باعث شد میراث فرهنگی ایران تاپ نیاورد و اواخر همان دی ماه سال ۹۹ وزیر این وزارتخانه، یعنی علی‌اصغر مونسان بگوید که سازمان برنامه و بودجه برای مرمت و بازسازی طاق کسری و هزینه کردن در این زمینه موافقت کرده است.

اگر به موافقت و سرمایه وسط گذاشتن ایران به تنهایی بود، شاید تا به حال طاق کسری مرمت شده و سر و سامان یافته بود اما فقط این نبود و باید طرف عراقی هم نظر موافق خود را برای ورود ایران به بحث بازسازی اعلام می‌کرد که چنین خبری هیچ‌گاه شنیده‌نشد؛ تا همین چند روز پیش که خبر رسید مرمت طاق کسری آغاز شده است؛ آن‌هم نه با مشارکت مترگران و معماران ایرانی که با حضور معمارانی از سوئیس. این‌که ایرانی‌ها هم در بازسازی ایوان مدائن نقش و سهمی دارند یا نه، پرسشی است که مانیز با وجود پیگیری بسیار تا لحظه درج این گزارش به پاسخ آن نرسیده‌یم.

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

بازسازی طاق کسری در جنوب بغداد هم‌اکنون در حال انجام است

طی سال‌های اخیر، کم اثر و بنای تاریخی در عراق تخریب نشده است. گذشته از آثاری که به دلیل سستی و فرسودگی و مرمت نشدن به‌دلیل شرایط جنگی عراق در یکی دو دهه گذشته فروریخته و نابود شده است، از زمستان سال ۹۳ به این طرف یعنی تا زمان حضور داعش در عراق، بناها و آثار تاریخی بسیاری به‌دست این گروه تروریستی تخریب شد و از بین رفت؛ آثاری که بخشی از آنها مربوط به امپراتوری‌های ایران باستان بود؛ از تخریب شهرهای باستانی نمود و الحضر (هترا) و دروازه المسقی و شهر باستانی خورسباد در موصل که با خاک یکسان شدند، گرفته تا تخریب کامل مقبره یونس نبی در شهر موصل؛ تخریب‌های تلخ و گسترده و دردناکی که نه تنها صدای میراث‌دوستان منطقه را درآورد که حتی نیویورک تایمز هم طی گزارشی به این رویداد واکنش نشان داد و در گزارشی نوشت: میراث کهن و ارزشمند فرهنگی سوریه و عراق در دست غارت و چپاول «داعش» قرار دارد و گذشته این دو کشور باستانی در خطر محو شدن است. با این همه هیچ‌یک از این تخریب‌ها آنچنان که فروریزی بخشی از طاق بلند و باشکوه کسری در ایران صدا کرد، واکنش ایرانیان را به دنبال نداشت. اما چرا این طاق بلندبالا تا این حد برای ایرانیان مهم است و آن را بخشی از میراث خودشان می‌دانند و به‌هرگونه تغییر و تخریبی در آن حساسند؟ پاسخش البته چندان سخت نیست و شاید دلیلش آن باشد که این بنا بیش از هر بنای دیگری در کشورهای همسایه ایرانی است و بوی ایران باستان می‌دهد.

روان با شکل متغیر- پروردگار (۱۲)

مذاهب اسلام (۴) عددی دورقمی- فرمان‌کنشی- به‌طور مخفیانه (۵) دریا- از مواد غذایی موجود در کله‌جوش- (۱۴) پارچه مشبک- سرمربی تیم فوتبال تراکتورسازی (۱۵) رنج بی‌پایان- اعتراض به حکم مرحله اول دادرسی- یادداشت (۸) ناشی- سوره هفتاد و هشتم- ساقه زیرزمینی در تکه‌لبه‌ای‌ها (۹) کج- از رهبران گروه مقاومت فرانسه در جریان جنگ جهانی دوم- فیلسوف آلمانی (۱۰) کاهگل- ماهی‌فروش- یاران پیامبر اکرم (ص) (۱۱) قوم مغول- ماده

پیرهن- چیز (۱۱) بدون تردید و قطعا- پول گرجستان (۱۲) گوشه‌نشینی- پیش‌تاز لشکر- خسیس (۱۳) از نمایا سینمایی- دریدن- خوابیده (۱۴) پارچه مشبک- سرمربی تیم فوتبال تراکتورسازی (۱۵) رنج بی‌پایان- از فروپاشی شوروی- سکونت دادن.

پیرهن- چیز (۱۱) بدون تردید و قطعا- پول گرجستان (۱۲) گوشه‌نشینی- پیش‌تاز لشکر- خسیس (۱۳) از نمایا سینمایی- دریدن- خوابیده (۱۴) پارچه مشبک- سرمربی تیم فوتبال تراکتورسازی (۱۵) رنج بی‌پایان- از فروپاشی شوروی- سکونت دادن.

جدول ویژه

پیرهن- چیز (۱۱) بدون تردید و قطعا- پول گرجستان (۱۲) گوشه‌نشینی- پیش‌تاز لشکر- خسیس (۱۳) از نمایا سینمایی- دریدن- خوابیده (۱۴) پارچه مشبک- سرمربی تیم فوتبال تراکتورسازی (۱۵) رنج بی‌پایان- از فروپاشی شوروی- سکونت دادن.

جدول عادی

مذاهب اسلام (۴) عددی دورقمی- فرمان‌کنشی- به‌طور مخفیانه (۵) دریا- از مواد غذایی موجود در کله‌جوش- (۱۴) پارچه مشبک- سرمربی تیم فوتبال تراکتورسازی (۱۵) رنج بی‌پایان- اعتراض به حکم مرحله اول دادرسی- یادداشت (۸) ناشی- سوره هفتاد و هشتم- ساقه زیرزمینی در تکه‌لبه‌ای‌ها (۹) کج- از رهبران گروه مقاومت فرانسه در جریان جنگ جهانی دوم- فیلسوف آلمانی (۱۰) کاهگل- ماهی‌فروش- یاران پیامبر اکرم (ص) (۱۱) قوم مغول- ماده

حَل جدول ویژه شماره ۶۰۸۲

مذاهب اسلام (۴) عددی دورقمی- فرمان‌کنشی- به‌طور مخفیانه (۵) دریا- از مواد غذایی موجود در کله‌جوش- (۱۴) پارچه مشبک- سرمربی تیم فوتبال تراکتورسازی (۱۵) رنج بی‌پایان- اعتراض به حکم مرحله اول دادرسی- یادداشت (۸) ناشی- سوره هفتاد و هشتم- ساقه زیرزمینی در تکه‌لبه‌ای‌ها (۹) کج- از رهبران گروه مقاومت فرانسه در جریان جنگ جهانی دوم- فیلسوف آلمانی (۱۰) کاهگل- ماهی‌فروش- یاران پیامبر اکرم (ص) (۱۱) قوم مغول- ماده

حَل جدول ویژه شماره ۶۰۸۲

مذاهب اسلام (۴) عددی دورقمی- فرمان‌کنشی- به‌طور مخفیانه (۵) دریا- از مواد غذایی موجود در کله‌جوش- (۱۴) پارچه مشبک- سرمربی تیم فوتبال تراکتورسازی (۱۵) رنج بی‌پایان- اعتراض به حکم مرحله اول دادرسی- یادداشت (۸) ناشی- سوره هفتاد و هشتم- ساقه زیرزمینی در تکه‌لبه‌ای‌ها (۹) کج- از رهبران گروه مقاومت فرانسه در جریان جنگ جهانی دوم- فیلسوف آلمانی (۱۰) کاهگل- ماهی‌فروش- یاران پیامبر اکرم (ص) (۱۱) قوم مغول- ماده

مذاهب اسلام (۴) عددی دورقمی- فرمان‌کنشی- به‌طور مخفیانه (۵) دریا- از مواد غذایی موجود در کله‌جوش- (۱۴) پارچه مشبک- سرمربی تیم فوتبال تراکتورسازی (۱۵) رنج بی‌پایان- اعتراض به حکم مرحله اول دادرسی- یادداشت (۸) ناشی- سوره هفتاد و هشتم- ساقه زیرزمینی در تکه‌لبه‌ای‌ها (۹) کج- از رهبران گروه مقاومت فرانسه در جریان جنگ جهانی دوم- فیلسوف آلمانی (۱۰) کاهگل- ماهی‌فروش- یاران پیامبر اکرم (ص) (۱۱) قوم مغول- ماده

طراح:بیژن گورانی

جدول شماره ۶۰۸۳

جدول عادی

افقی: ۱) فرمانروا- سخن دلنشین- قاطر (۲) ضروری- گاوپندی- امپراطور دیوانه روم باستان (۳) بیرون کردن- منات- داری سطح ناصاف (۴) زیانه آتش- بسیار- ایالتی در آمریکا (۵) ترمز چارپا- لاستیک داخلی تایر خودرو- بزرگداشت (۶) نام سابق کاشمر- پیامبری که دچار بلاای زیادی شد، ولی تحمل کرد- ضایعه دردناک در دهان (۷) ماءالشعیر- بسیار ماهر- بله انگلیسی (۸) خلاص و نجات- جاویدزنده مانم اگر... من شوی- بی‌مذهب (۹) غذای رقیق- از آثار محمدعلی جمالزاده، پدر داستان‌نویسی ایران- کوره گچ‌پزی (۱۰) ظلم- از فروغ دین- ماده قندی که در اغلب میوه‌ها وجود دارد (۱۱) حیوان حيله‌گر- فالگیر- نیم‌کاسه! (۱۲) اندامی در گیاهان بی‌گل- همسر زن- پرستار (۱۳) بی‌گناه- سیب‌زمینی تری- یکی پس از دیگری (۱۴) قناعت پیشه- برگ- پدر شعر نو (۱۵) همراه عروس- زیان ترکی- گلی زیبا.

عمودی: ۱) برات- زینت داده‌شده- استفراغ (۲) عمارت تاریخی در اصفهان بازمانده از عصر صفوی- ماه هشتم (۳) کارآزموده- امیدواری- مجموعه شعری سهراب سپهری (۴) پوره‌وام- دلشوره- امانت (۵) اندک- آنگوشت (۶) القیای موسیقی- توله‌سگ شکاری- زنده‌یاد (۷) دربان- رخصت- گویشی در غرب ایران (۸) نقدکننده- گاری- برادر سگ زرد است (۹) کشور ساحل طلای آفریقا- خبرگزاری قرآنی ایران- سفیدپوست (۱۰) غذای چرب و شیرین (اِراکی‌ها در ماه رمضان- از اجزای